

THE

Gökçe

Fine PRINT

Kasım 2021

96

SANAL GERÇEKLIĞİN YENİ YÜZÜ:

**KVKK'dan Yeni
Bir Duyuru:
İki Faktörlü
Doğrulamayı
Henüz Hayata
Geçirmediniz
Mi?**

**Türkiye
Fintek Genel
Görünümü
Çalışması
Yayımlandı:
Fintek
Sektöründeki
Kayda Değer
Yükseliş!**

**Hukuk
Dünyasından
Güncel
Haberler**

METAVVERSE

Sanal Gerçekliğin Yeni Yüzü: Metaverse

Facebook CEO'su Mark Zuckerberg'ün şirketin adını "Meta" olarak değiştirdiğini ve Meta'nın bundan sonra metaverse projelerine odaklanacağını duyurması ardından metaverse kavramı, son dönemde en çok konuşulan konulardan biri haline geldi.

Metaverse nedir? Metaverse, genel olarak "artırılmış gerçeklik, sanal gerçeklik ve blockchain gibi teknolojiler kullanılarak fiziksel dünyayla eş zamanlı ve entegre olarak deneyimlenebilecek ortak bir sanal evren" olarak tanımlanabilir.

An itibariyle Metaverse'ü meydana getirecek teknolojik imkan ve altyapının mevcut olmadığını vurgulamamız gerek. Ancak Metaverse'ün oluşturulmasında yararlanılacak teknolojilerin bir kısmı halihazırda kullanımda. Bu teknolojilere blockchain, NFT'ler (Non-Fungible Tokens), multiplayer oyunlar ve sanal gerçeklik/artırılmış gerçeklik teknolojilerini örnek verebiliriz.

Güncel gelişmeler: Metaverse'ün inşası üzerine yalnızca Meta değil aynı zamanda Microsoft ve Epic Games gibi teknoloji devleri ve devletler de çeşitli çalışmalar yürütüyor. Bu kapsamda Microsoft, karma gerçeklik uygulaması Microsoft Mesh ve video konferans uygulaması Teams'in fonksiyonlarını birleştiren Mesh for Teams uygulamasını duyurdu. Bu uygulamayla Teams üzerinden toplantıya katılan kullanıcılar, kamera görüntüsü yerine kendilerinin üç boyutlu avatarlarını ve animasyonlarını kullanabilecek.

Aynı yönde, Güney Kore "Metaverse Seoul" adlı projesini duyurarak ilk Metaverse sanal kenti kurulması yolunda adım attı. Bu proje hayata geçirilirse kent sakinleri, yerel yönetimle ilişkili işlerini Metaverse evreninde bulunan sanal binalar üzerinden yürütebilecek.

Metaverse'ün geliştirilmesine yönelik başka bir adım da bir ada ülkesi olan Barbados'tan geldi. Barbados, Metaverse'teki ilk büyükelçiliği kuracağını duyurdu. Böylece Barbados, dünyada dijital egemen toprakları tanıyan ilk ülke olacak.

Metaverse'in uygulamaya girmesiyle günlük hayatımızda gerçekleştirdiğimiz pek çok faaliyet sanal olarak icra edilmeye başlayacak. Bu durum fikri mülkiyet, ceza hukuku, insan hakları, tüketici hukuku gibi pek çok alanda yeni düzenlemeler getirilmesini veya mevcut olanların Metaverse açısından uygulama alanının net bir şekilde belirlenmesini gerektireceği gibi, hukuki hizmetlerin kendisini de dönüştürecek.

Metaverse'de karşımıza çıkacak temel sorunlardan birisi mülkiyet hakkı. Dijital bir varlık üzerindeki mülkiyet hakkımızı nasıl ispatlayabiliriz? Özellikle fikri mülkiyet hakları burada en önemli konulardan biri. Varlıklar Metaverse'e taşındığında marka, patent gibi haklarımızı nasıl koruyabiliriz? Fikri mülkiyet hakkı ihlallerini nasıl engelleyebiliriz? Son zamanlarda en az Metaverse kadar gündemimizde olan NFT'ler de fikri mülkiyet haklarının korunmasına ilişkin benzer soruları gündeme getirmişti.

Ayrıca Metaverse'ün ceza hukuku boyutu da değerlendirilmeli. Metaverse üzerinde bir suç işlenirse ne olur? Örneğin bir dijital varlığınız çalınırsa veya dolandırılırsanız ne yapabilirsiniz? Teknolojik gelişmeler ne yazık ki bunları kötü niyetli amaçlarla kullanmak isteyen kişilere çeşitli imkanlar sunuyor.

Bir başka önemli konu da kişisel veriler. Metaverse temelinde, kullanıcıların sanal ortamda bir "avatar" meydana getirerek diğerleriyle etkileşime geçmeleri üzerine kurulu bir sistem. Dolayısıyla Metaverse çok ciddi miktarda verinin meydana getirilmesini ve transferini gerektiriyor. Bu bağlamda Metaverse'teki kişisel verilerin korunması, bu verilerin hangi şartlarda işlenebileceği, aktarılabilirliği, bir ihlal halinde neler yapılabileceği de düzenleme ihtiyacı gerektiren konular.

Bunlar Metaverse'de karşımıza çıkabilecek hukuki sorunların sadece bir kısmı. Özetlemek gerekirse; Metaverse, hukuk camiası da dahil olmak üzere herkesin yakından takip etmesi gereken bir proje olarak karşımıza çıkıyor.

KVKK'dan Yeni Bir Duyuru: İki Faktörlü Doğrulamayı Henüz Hayata Geçirmediniz Mi?

Kişisel Verileri Koruma Kurumu'nun (**Kurum**) internet sitesinde 5 Kasım'da yayımladığı kamuoyu duyurusu (**Duyuru**), iki faktörlü doğrulamanın önemini bir kez daha gözler önüne serdi. Duyuru'da, bazı belediyeler tarafından belirli hizmetlerin sunulması sırasında uygulanan doğrulama yöntemleri ve bunlara dair Kişisel Verileri Koruma Kurulu'nun (**Kurul**) verdiği karara (**Karar**) ilişkin detaylar yer alıyor.

İki faktörlü doğrulamanın geçmişi: Veri sorumluları, doğru olmayan e-posta adresi veya telefon numarası gibi iletişim bilgileri üzerinden kişilerle iletişime geçip veri içeren dokümanlar (fatura, ekstre, rezervasyon belgesi gibi) gönderdiklerinde bu veriler hukuka aykırı olarak yetkisiz üçüncü kişilerin eline geçebiliyordu. Bu kapsamda Kurul, Kişisel Verilerin Korunması Kanunu'na (**Kanun**) aykırı şekilde gönderilen üçüncü kişilere ait kişisel veriler hakkında Aralık 2020'de bir ilke karar vermişti. Kurul bu kararıyla, kişilerin iletişim bilgilerin doğruluğunun teyit edilmesi için iki faktörlü doğrulama ve benzeri makul tedbirler alınmasını zorunlu kılmıştı.

Bu ilke karar üzerine bazı veri sorumluları bu doğrulama yöntemini hayata geçirmeye başlamıştı, kimileri ise henüz bir aksiyon almamıştı. Tedbirlerdeki eksiklik, vatandaşın ve Kurul'un dikkatini çekmeye başladı.

Duyuru ve Karar neyi vurguluyor? Kurum'a iletilen ihbarlarda belediyelerin internet üzerinden emlak vergisi veya beyan bilgisini sorgulama sayfalarında, yalnızca T.C. kimlik numarası girilerek vatandaşın emlak bilgilerine ulaşılmasının Kanun kapsamında incelenmesi talep edilmiş.

Kurum bunun üzerine uygulamaları inceleyerek, Duyuru'da Kanun'a uygun ve aykırı olan örneklere yer vermiş:

Karar ile bu uygulamalara dair, spesifik bir belediye hakkında herhangi bir şikayet bulunmadığından hak mahrumiyetinin oluşmadığına karar verilmiş. Ancak Kanun'a aykırı uygulamalar devam ettiği için konu hakkında Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığına ve Türkiye Belediyeler Birliği'ne bilgi verilmesine, **belediyelerce sunulan söz konusu uygulamaların yeniden düzenlenmesi adına belediyelere 3 (üç) ay süre verilerek Kanun'daki yaptırımların belediyelere hatırlatılmasına** karar verilmiş.

Bu Duyuru ve Karar yalnızca belediyelere yönelik gibi olsa da iki faktörlü doğrulamanın önemini vurgulaması ve hangi uygulamaların Kanun'a uygun/aykırı olduğunu göstermesi bakımından her veri sorumlusunu ilgilendiriyor. Kurul'un belediyelere süre vererek uygulamayı düzeltmelerini istemesi de tüm bunların göstergesi. Konunun Kurul ve Kurum radarında olduğu aşikâr, bu tedbiri hayata geçirmemiş veri sorumlularının hızlı bir şekilde aksiyon alması gerekiyor.

Duyuru'nun tam metnine [buradan](#), Karar'ın tam metnine [buradan](#) ulaşabilirsiniz.

Türkiye Fintek Genel Görünümü Çalışması Yayınlandı: Fintek Sektöründeki Kayda Değer Yükseliş!

Son yıllarda finans sektörünün gündeminde olan fintek kısaca, finansal ürün ve hizmetlerin pratik ve daha düşük maliyetle sunumu için dijital teknolojilerden faydalanılması anlamına geliyor. Türkiye Cumhuriyeti Cumhurbaşkanlığı Finans Ofisi (**Finans Ofisi**) ile Startups.watch'ın iş birliğiyle hazırlanan "Türkiye Fintek Genel Görünümü Çalışması" (**Çalışma**) 12 Kasım 2021'de yayımlandı. Çalışma 2016'dan bu yana Türkiye'de fintek ekosisteminin gelişimini gözler önüne seriyor. Finans Ofisi'nden yapılan açıklamaya göre Çalışma'nın amacı Türkiye'deki ve yurt dışındaki girişimci ve yatırımcılara fintek sektörüne ilişkin güncel ve doğru verileri sağlamak. Ayrıca, Çalışma'nın belli aralıklarla güncellenerek Finans Ofisi'nin resmi internet sitesinde yer almaya devam edeceği de duyuruldu.

Çalışma'dan derlediğimiz öne çıkan verileri aşağıda bulabilirsiniz:

- 2021 yılına kadar Türkiye'de kurulan fintek şirketlerinin sayısı 589 olup bunların Kasım ayı itibarıyla hala faaliyetine devam edenlerin sayısı 505. Sadece 2021 yılı içerisinde 27 yeni fintek şirketinin kurulması ise Türkiye'nin fintek sektöründeki potansiyelini gösteriyor.
- Fintek yatırımları da 2019'dan beri düzenli olarak artış göstermekte. Sadece 2021 yılı için sektördeki 24 şirkete yapılan yatırım 44,6 milyon ABD Doları'nı bularak bir önceki yıl 20 şirkete yapılan yatırımın yaklaşık iki katına ulaştı.
- Küresel yatırımlar açısından da önemini koruyan fintek sektörü, 2021 yılında küresel yatırımlardan geçen yılın aynı dönemine göre %82 artış göstererek 91 milyar ABD Doları pay almıştır.
- Fintek sektöründe toplamda 12 farklı alanda faaliyet gösteren şirketler içinde ödeme alanında faaliyet gösteren şirketler hem sayıca hem de alınan yatırıma göre ön planda. Bunun nedeni ise bu alanda yasal düzenlemelerin büyük oranda tamamlanmış olması.

Sonuç olarak, Çalışma'nın Türkiye'de fintek sektörünün geçmiş ve geleceğine ışık tutması ve sektörün gelişimine katkı sunması bekleniyor.

Çalışma'nın tamamına [buradan](#) ulaşabilirsiniz.

NATO'nun Yapay Zekâ Stratejisi Kabul Edildi

Türkiye'nin de üyesi olduğu Kuzey Atlantik Antlaşması Örgütü (**NATO**), 22 Ekim 2021'de müttefiklerin NATO'nun ilk Yapay Zeka Stratejisi (**Strateji**) konusunda anlaşmaya vardığını duyurdu. Strateji'nin amacı, *“Yapay Zeka için Sorumlu Kullanım İlkeleri'ni benimsemek ve yapay zekanın devlet ve devlet dışı aktörler tarafından kötü niyetli kullanımından kaynaklanan tehditlere karşı koruma sağlamak da dahil olmak üzere, temel yapay zeka sağlayıcılarını geliştirerek ve gerekli politikaları benimseyerek yapay zekanın benimsenmesini hızlandırmak”* olarak tanımlandı.

Strateji, yapay zekanın yapısından dolayı gelecekte kapsamlı bir uluslararası güvenlik tehditleri dizisi ortaya çıkarabileceğini vurgulayarak; buna yönelik yapay zekanın kullanımında benimsenecek “Sorumlu Kullanım İlkeleri”ni de tanımlıyor. Bu ilkeler yasallık, sorumluluk ve hesap verebilirlik, açıklanabilirlik ve izlenebilirlik, güvenilebilirlik, yönetilebilirlik ve ön yargının azaltılması olarak sıralandı.

Strateji'de ayrıca, Strateji'nin uygulanmasına destek olarak NATO, özel sektör ve akademi arasında iş birliği, yetkin bir işgücü, sağlam ve güvenli bir veri altyapısı ve uygun siber savunma unsurlarının sağlanması gerekliliğine de vurgu yapılıyor.

Strateji'nin özetine [buradan](#) ulaşabilirsiniz (yalnızca İngilizce versiyonu mevcuttur).

Sosyal İçerik Üreticileri ve Uygulama Geliştiricilerine Gelir İstisnası Getirildi

26 Ekim 2021 tarihli Resmî Gazete'de yayımlanan Vergi Usul Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun (**Kanun**) ile sosyal içerik üreticileri ve mobil cihazlar için uygulama geliştiricilerine bir gelir vergisi istisnası getirildi.

Bu kapsamda internet ortamındaki sosyal ağ sağlayıcıları üzerinden metin, görüntü, ses, video gibi içerikler paylaşan sosyal içerik üreticilerinin bu faaliyetlerinden elde ettikleri kazançlar ile akıllı telefon veya tablet gibi mobil cihazlar için uygulama geliştirenlerin elektronik uygulama paylaşım ve satış platformları üzerinden elde ettikleri kazançlar gelir vergisinden müstesna tutuldu.

Kanun uyarınca, istisnadan yararlanmak için *Türkiye'de kurulu bankalarda bir hesap açılması ve faaliyetlere ilişkin tüm kazancın münhasıran bu hesap aracılığıyla tahsil edilmesi* şartı bulunuyor. Böylece bankalar da bu açılan hesaplara aktarılan kazanç üzerinden %15 oranında gelir vergisi tevkifatı yapacak. Ancak, Gelir Vergisi Kanunu kapsamında dördüncü gelir dilimini aşanlar, bu istisnadan faydalanamayacak.

Bilindiği üzere, sosyal medya üzerinden içerik üreten veya reklam hizmeti veren içerik üreticilerinin (influencerlar) vergisel yükümlülükleri uzun süre tartışma konusu olmuştu. Bu konuda Gelir İdaresi Başkanlığı özeldeleri ve dijital hizmete dair düzenlemeler başta olmak üzere pek çok yöntemle; bu kişilerin de kazançlarından dolayı vergi mükellefi olduğu açıkça vurgulanmıştı.

Sonuç olarak, Kanun ile dijital ekonomiden kazanç elde eden bu kişilerin kazançlarının vergilendirilmesinde pratik ve uygulanabilir bir yol amaçlandığı sonucuna varılabilir. Bu da onun vergi mevzuatının dijital ekonomide yaşanan gelişmeleri takip ederek uyum sağlamaya çalışması yönünde kayda değer bir gelişme olarak okunmasını mümkün kılıyor.

Kişisel Verileri Koruma Kurumu ve RTÜK, Yayınlardaki İhlaller İçin Ortak Çalışma Başlattı

Kişisel Verileri Koruma Kurumu (**Kurum**) ve Radyo ve Televizyon Üst Kurulu (**RTÜK**) arasında bir iş birliği protokolü (**Protokol**) imzalandı ve buna ilişkin duyuru 26 Ekim tarihinde Kurum ve RTÜK'ün internet sitelerinde yayımlandı.

Duyuruda Protokol'ün, radyo ve televizyon yayınlarında özel hayatın gizliliğinin ihlal edilmesi ve kişisel verilerin kolayca açıklanabilmesine karşı imzalandığı belirtiliyor. Özellikle gündüz kuşağı programlarında insanları eğlendirmek ve seyircinin ilgisini çekmek için pek çok kişinin özel hayatına müdahale edildiği, bu kişilerin kişisel verilerinin paylaşıldığı ve belirtilen ihlallerin Kişisel Verilerin Korunması Kanunu ile Radyo ve Televizyonların Kuruluş ve Yayın Hizmetleri Hakkında Kanun'a göre suç oluşturduğu ifade edildi. RTÜK Başkanı Ebubekir Şahin, bu konuda pek çok şikâyet aldıklarını belirtiyor.

Görüldüğü üzere yayınlarda özel bilgilerin ve kişisel verilerin herkesin ulaşabileceği biçimde açıklanmasının önüne geçmek amaçlanarak ortak çalışma başlatılmış durumda. Her iki kurum içinde koordinasyon birimi belirlenerek eğitim, seminer, çalıştay ve benzeri faaliyetlerin düzenlenmesi için birlikte çalışılacak.

Duyurunun tam metnine [buradan](#) ulaşabilirsiniz.

Dikey Anlaşmalara İlişkin Grup Muafiyeti Tebliği'nde Değişiklik: Pazar Payı Oranları Değişti

Dikey Anlaşmalara İlişkin Grup Muafiyeti Tebliği'nde (**Tebliğ**) 5 Kasım 2021'de Resmî Gazete'de yayımlanan değişiklik tebliği ile çeşitli değişiklikler gerçekleştirildi.

Dikey Anlaşma Nedir? Dikey anlaşmalar, "üretim veya dağıtım zincirinin farklı seviyelerinde faaliyet gösteren iki ya da daha fazla teşebbüs arasında belirli mal veya hizmetlerin alımı, satımı veya yeniden satımı amacıyla yapılan anlaşmalar" olarak tanımlanmış durumda. Bu kapsamda piyasadaki konumları gereği birbirine rakip olmayan teşebbüslerin arasındaki dağıtım, franchise, yetkili servis, bayilik sözleşmeleri gibi sözleşmeler dikey anlaşmalar kapsamında değerlendirilebiliyor.

Tebliğ'in amacı, belirli şartları taşıyan dikey anlaşmaların ve uyumlu eylemlerin Rekabetin Korunması Hakkındaki Kanun'da (**RKHK**) düzenlenen rekabeti sınırlayıcı anlaşma yapılması, uyumlu eylem içinde bulunulması ve teşebbüs birliği kararlarının verilmesi yasağından grup olarak muaf tutulmasıdır.

Ne Değişti? Bu grup muafiyetinden yararlanmak isteyen sağlayıcının dikey anlaşma konusu mal veya hizmetleri sağladığı ilgili pazardaki pazar payının %30'u aşmaması gerekecek. İlgili değişiklikten önce bu oran %40 idi. Bu kapsamda, Tebliğ'in sağladığı grup muafiyetinin kapsamı daraltıldı.

Benzer şekilde, pazar payı oranının aşılması durumunda grup muafiyetinin belirli bir süre devam edebilmesi için Tebliğ'de düzenlenen %45'lik ilgili pazar payı oranı ise %35'e indirildi.

Ne zaman Yürürlüğe Giriyor? Tebliğ'deki değişiklikler Resmi Gazete'de ilan edilmekle birlikte yürürlüğe girdi. Ancak bu değişikliklerin önceden grup muafiyeti kapsamında olup değişiklikle beraber bu kapsam dışında kalanlar bakımından yürürlüğe girmesi için bir geçiş süreci düzenlendi. Bu kapsamda; değişiklik sebebiyle grup muafiyeti kapsamında dışı kalan teşebbüslerin dikey anlaşmalarının RKHK'de düzenlenen bireysel muafiyet şartlarına uygunluğunun sağlanması için altı aylık süre verildi. Bu süre boyunca RKHK'deki rekabeti sınırlayıcı anlaşma yasağının kendilerine uygulanmayacağı düzenlendi.

Değişikliklere dair tebliğe [buradan](#) ulaşabilirsiniz.

Teori değil. Cevap.

Gökçe Avukatlık Ortaklığı

Editörler:

Prof. Dr. Ali Paslı
ali.pasli@gokce.av.tr

Dr. Mehmet Bedii Kaya
bedii.kaya@gokce.av.tr

Elif Aksöz
elif.aksoz@gokce.av.tr

Yağmur Yollu
yagmur.yollu@gokce.av.tr

Hakkımızda

Gökçe Avukatlık Ortaklığı birleşme ve devralma, iş ortaklığı, özel sermaye ve ortak girişim işlemleri, bankacılık ve finans, sermaye piyasaları, sigortacılık, teknoloji, medya, telekom ve internet, e-ticaret, veri koruma, fikri mülkiyet, regülasyon, ticari alacak takipleri, gayrimenkul ve ticari dava alanlarını içeren geniş bir yelpazede hukuki hizmetler sunan İstanbul'da bulunan bir hukuk bürosudur. Hukuki personel ve uzmanlığımız hakkında daha fazla bilgi için www.gokce.av.tr adresinden websitemizi ziyaret edebilirsiniz.

Lütfen bizimle iletişime geçin

info@gokce.av.tr

0 212 352 88 33

The Fine Print yalnızca genel bilgilendirme amacıyla hazırlanıp yayınlanmakta olup hukuki tavsiye içermemekte ya da avukat-müvekkil ilişkisi oluşturmamaktadır. Daha fazla bilgi almak istiyorsanız lütfen Gökçe Avukatlık Ortaklığı ile irtibata geçiniz. The Fine Print'de yer alan hiçbir içerik Gökçe Avukatlık Ortaklığı'nın yazılı izni olmaksızın çoğaltılamaz ya da uygun bir şekilde kaynak olarak gösterilmeksizin yayınlanamaz. İçeriğin doğruluğunu sağlamak için gereken tüm çaba gösterilmiş olmasına rağmen, Gökçe Avukatlık Ortaklığı içeriğin doğruluğunu garanti etmemektedir ve burada yer alan bilgilerdeki herhangi bir hata veya söz konusu bilgilere güvenilmiş olması dolayısıyla sorumlu tutulamaz. The Fine Print Gökçe Avukatlık Ortaklığı müvekkileri için hazırlanmıştır ve büronun müvekkileri dışındaki dolaşım olasılığı reklam olarak yorumlanamaz.